

ЛВІВСЬКА
МОЖОВЛАСНА
СПЕЦІАЛЬНА
НАУКОВО-
РЕСТАВРАЦІЙНА
ВИРОБНИЧА
МАЙСТЕРНЯ

ДЕРЖБУД УРСР

УКРАЇНСЬКЕ СПЕЦІАЛЬНЕ НАУКО-
ВО-РЕСТАВРАЦІЙНЕ ВИРОБНИЧЕ
УПРАВЛІННЯ

Житловий будинок №21

до вул. І. Федорова

м. Львова

Технічна документація

березень

1976 р.

Управління
охорони
історичного
середовища

Центральний дослідний
центр з історії міста

ДЕРЖБУД - УРСР

ЛВІВСЬКА М/О СПЕЦІАЛЬНА НАУКОВО - РЕСТАВРАЦІЙНА
ВИРОБНИЧА МАСТЕРНЯ

НАУКОВО - ДОСЛІДНИЙ РЕСТАВРАЦІЙНИЙ ВІДДІЛ № 2

Житловий будинок № 21 по
вул. Ів. Федорова в м. Львові

Управління
охорони
історичного
середовища

Центр міської історії
Center for Urban History

ТЕХНІЧНА ДОКУМЕНТАЦІЯ

Головний архітектор

Начальник НДРВ - 2

 І. МОГИЛИЧ

 С. СОБОЛЕВСЬКИЙ

м. Львів - 1976 р.

Матеріали технічної документації
підготували :

Архітектори :

Ю. Соколов
Н.Т.

Ю. СОКОЛОВ

Н. ТКАЧЕНКО

Старший науковий співпрацівник:

В. ВУЙЦИК

Управління
охорони
історичного
середовища

Центр міської історії
Center for Urban History

СМЛАД ДУКУМЕНТАЦІЇ :

- 1. Рестаураційне завдання**
- 2. Акт технічного стану**
- 3. Коротка історична довідка**
- 4. Обмірні креслення**
- 5. Фотодіксація існуючого стану
та натурних об'єктів**

Управління
охорони
історичного
середовища

Центр міської історії
Center for Urban History

" ЗАТВЕРДЖЕНО " :

" ПОГОДЖЕНО " :

НАЧАЛЬНИК ГОЛОВНОГО УПРАВЛІННЯ
ПЛАНУВАННЯ І ЗАБУДОВИ НАСЕЛЕНИХ
ПУНКТІВ І АРХІТЕКТУРИ ДЕРЖБУДУ
УРСР

НАЧАЛЬНИК УПРАВЛІННЯ
В СПРАВАХ БУДІВНИЦТВА ТА
АРХІТЕКТУРИ ЛЬВІВСЬКОГО
ОБЛВИКОНКОМУ

С.М.МІРГОРОДСЬКИЙ

А.М.ШУЛЯР

" " 1976 р.

" " 1976 р.

РЕСТАВРАЦІЙНЕ ЗАВДАННЯ

на проведення науково - реставраційних та
проектно-дослідних робіт по опорядженню
фасадів житлових будинків ХІХ ст. по
вул. Ів.Федорова, 21, Валовій, 5, Друкарській, 11,
пл.Д.Галицького, 16, пл.Д.Галицького, 13,
вул.Д.Галицького, 3, Д.Галицького, 6

Житлові будинки, що реставруватимуться, належать до періо -
ду остаточного формування забудови заповідника і побудовані в
середині ХІХ - на початку ХХ ст. Фасади будинків мають стильові
ознаки романтизму, еклектики, сецесії, модерну. За період існу -
вання вони неодноразово ремонтувались і частково перебудовувались.

Основним завдання реставраційних робіт повинно бути
опорядження фасадів споруд, беручи до уваги комплексний підхід
до реставрації житлової забудови заповідника, який має своєю
метою створення гармонійного архітектурного середовища.

Документація повинна бути розроблена на основі даних,
содержаних внаслідок літературних та архівних матеріалів, а також
наступного обстеження споруди і бути представлена в наступному
об'ємі :

1. Акт технічного стану фасаду
2. Коротка історична довідка
3. Схематичні обміри М 1:100
4. Фотофіксація
5. Журнал зондажів

6. Робочі креслення подарбування фасадів м 1:50.

Роботи виконуватися при авторському нагляді .

Начальник відділу охорони та експлуатації пам'яток архітектури

М. Онисько

" " _____ 1976 р.

Директор Львівського Державного історико-архітектурного заповідника

В. Пліхівський

" " _____ 1976 р.

Головний архітектор Львівської
М/О СНРВ майстерні

І. Могутич

" 13 " VII _____ 1976 р.

Управління
охорони
історичного
середовища

Львівський історичний
центр / Lviv Urban History Center

АКТ ТЕХНІЧНОГО СТАНУ

фасадів будинку № 21 на вул. Ів. Федорова в м. Львові

Ми, що нижче підписалися, комісія в складі архітектора державного історико-архітектурного заповідника м. Львова та архітектора НДРВ - 2 Львівської м/о СЯРВМ тов. СОКОЛОВА Д.І. склали цей акт в тому, що цього числа нами проведено на місці обстеження фасадів будинку № 21 на вул. Ів. Федорова в м. Львові :

І. ЗАГАЛЬНИЙ ОПИС

Чотириповерховий житловий будинок знаходиться на вул. Ів. Федорова. Будинок збудований в 1908 - 09 рр. Фасад вирішений без особливих стилевих ознак, скелетичний. Фасад від вулиці видовжений по вертикалі, другий фасад, що йде вглиб забудови, являє собою брандмауерну стіну. Під цією стіною влаштовані сараї і інші тимчасові дерев'яні будівлі. Під будинком містяться підвали. Фасад з ризалітом. Вхід - один, з вулиці. Вхідний проріз без обрамлення. Нерекриття входу - плоске, підлога - з керамічної плитки, значно пошкоджено. Сходи дерев'яні, металева решітка перил пошкоджена.

ІІ. КОНСТРУКТИВНІ ЕЛЕМЕНТИ

1. Поверх - невисокий, цегляний, штукатурений. Кладка цеглою з пошкодженнями, штукатурка зовсім нерідатна.

2. Стіни цегляні, штукатурені. Стіни головного фасаду рустовані, крім I-го поверху. Кладка в задовільному стані, штукатурка місцями пошкоджена. Брандмауерна стіна зі значними пошкодженнями штукатурки і пошкодження значні біля димарів, де місцями штукатурка відпала. По фасаді проходить вертикальні тріщини.

3. Карниз Черний поверх завершується тягов - широким пояском. Штукатурка тяги непридатна. Третій поверх завершується профільованим карнизом невеликого виносу, в цілому в задовільному стані.

Вінчаючий карниз - з виносом, покритий профільованим залізом, вимагає ремонту.

4. Двері, вікна Дверний проріз, входу - прямокутний. Дверне заповнення - заглиблення, відкоси оформлені обшивкою з дубу, профільовані, з наваруванням фарб. Вимагають розчищення і часткового ремонту. Дверні полотна - металеві, двостулкові, з декоративними елементами. Осклення відсутнє, замість нього - забиті фанерою прорізи. Те ж - фрамуга. Дверне заповнення вимагає розчищення, ремонту, осклення і лакування. Віконні прорізи, - прямокутні, високі. Заповнення - просте, соснаве. Вимагає ремонту і заміни. Те ж в браудмауерній стіні, де існує три пробиті пізніше прорізи. В даний час пробиваються ще віконні прорізи в цій стіні.

Прорізи з горниш відсутні. Над входом, по осі його, на другому і третьому поверхах містяться балкони. Плити - залізобетонні, з пошкодженнями від заморозання. Кронштейни балкону - ліпні в штукатурці по металевому каркасу. Вимагають ремонту, відтворення ліпнини. Огородження балконів - акурні металеві решітки гарного рисунку, в цілому в задовільному стані, вимагають розчищення і фарбування.

В. ДЕКОРАТИВНЕ ОЗДОБЛЕННЯ

Вся площина стіни головного фасаду, крім 1-го поверху, рустована в штукатурці. Руст - доцатий, з вертикальним поділом. Підвіконні стіни другого поверху оформлені стилізованим балюстрадом, плосков, 2-го поверху - медальонами з гірляндами. Над цими вікнами - ліпні гірляндами, ризеліту - з вікном. 3-й поверх завершується пояском з іоніками під карнизом. Підвіконня 4-го поверху спінадають з карнизом 3-го поверху, над цими вікнами, в верхній частині - обрамлення в формі ріфлення. Вище проходить пояс з меандром. Фриз гладкий. Всі декоративні елементи виконані в штукатурці, не дуже рельєфні, утворюють гарну окрасу фасаду.

Над ризалітом, тобто над карнизом – плоский атик, простий, поштукатурений.
Кронштейни балкону також з декоративними елементами. Штукатурка кронштейнів вимагає значного ремонту і відтворення їх: ліпнина значно зруйнована. Решта елементів вимагає часткового ремонту і розчищення. Брандмауерна стіна гладка.

IV. Водовідвідна система – зовнішня, вимагає заміни. Те ж – покриття підвіконь, тяг.

М. Соколов

Управління
охорони
історичного
середовища

Центр міської історії
Center for Urban History

КОРОТКА ІСТОРИЧНА ДОВІДКА

Будинок збудований у 1908 – 1909 рр. на місці старого за проектом архітектора Леона Графа для власниці Зельди Шенблум.^{1/} Попередній чотириповерховий будинок походив з XVII ст. і як від імені власника Шльома Крохмалю, який успадковував його у XVII ст. звався крохмальовський кам'яниця.^{2/} В цьому будинку були цікаві двоповерхові пивниці. До верхнього поверху пивниці входило з вулиці, до нижнього з сіней.^{3/} Фасад оздоб не мав.

Поруч зліва під № 17 стояв неіснуючий нині ренесансовий будинок II пол. XVII ст., який надавав придворному лікареві султана, пізніше Яна І Собеського Сінке Менахему.^{4/}

Сучасний чотириповерховий будинок – один із багатьох чинівих будинків, які будувалися в кінці XIX ст., на початку XX ст. Будинок позбавлена особливих стилевих прикмет, в загальних рисах її можна віднести до еkleктики, яков так багата Львівська архітектура.

Сучасний стан фасаду має деякі відмінності від проектних рисунків. Зокрема це стосується завершення фасаду. На проекті будинок вінчає легкий розвинений аттик, який в натурі відсутній.^{5/} Фасад має слабо виражені ризоліти, які вище вінцевого карнизу завершуються невеликими прямокутними аттиками. Посередині над входом дверима на рівні другого і третього поверхів виступають балкони на простих кронштейнах з гарним рисунком решіток балюстради. Стіна фасаду має доцятний руст з вертикальним і горизонтальним членуванням. Під вікнами другого поверху декора – тивні вставки у вигляді вглибленого аркатурного декору, фризів під вікнами третього поверху овалні медальйони в плоскому рельєфі. Над вікнами цього ж поверху висають легкі гірлянди. Четвертий поверх відділений слабо вираженим карнизом орнаментованим класичними йоніками.

1/ ЛДДА ф.2, оп.1, од.36. 453

2/ M. Batoran, *Deilnica żydowska. Jej dzieje i zabytki*, Lwów, 1909, s. 57

3/ Там же, стр. 56

4/ Там же, стр. 54 – 55

5/ Порівняй проектні рисунки в ЛДДА, ф.2, оп.1, од.36.453. Основний проект 1908 р. і додатковий проект 1909 р.

Верх фасаду під вінцевим карнизом декорований меандровим фризом. В цілому фасад легкий, скромний, не перевантажений декоративними елементами.

В підвір'ї з північної і південної сторін на висоту всіх поверхів влаштовані балкони з входами до приміщень.

Перший проєкт на будівництво був виконаний у 1908 р. Перед тим, 10.І.1907 р. власниця отримала дозвіл на зруйнування старого будинку і будівництво нового. Другий додатковий проєкт виконаний у 1909 р. з незначними змінами, які стосувалися лише офіщини внутрішнього поділу приміщень. У 1912 р. магістрат дав дозвіл на пробиття трьох вікон в офіщинах будинку, у 1914 р. проводиться реконструкція санвузлів. Будинок зберігся без перебудов у первісному вигляді.

Матеріали, що стосуються будівництва будинку

1. Збереглися проєктні креслення на реставрацію і добудови старого попереднього будинку з 1863, 1872, 1881 років.
2. Рік 1908. Проєкт на будівництво чотириповерхового будинку №21 на вул. Федорова / фасад, розріз, плани чотирьох поверхів / арх. Леон Граф.
3. -"- Те ж / плани всіх чотирьох поверхів, розріз, ситуаційний план /.
4. 1909 Додатковий проєкт на будівництво
5. 1912 Плани будинку і ситуація
6. -"- Дозвіл магістрату на прорубання трьох вікон в офіщинах будинку.
7. 1914 Проєктні реконструкції санвузлів^{х/}

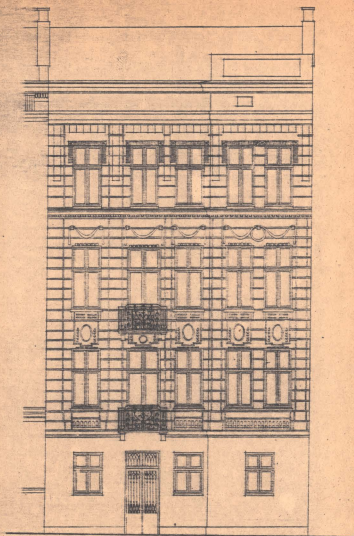
²⁰¹⁴
х/ Матеріали збереглися у ЛДДА ф.2, оп.І, од.36. 453

Склад :

В.ВУЧИК

Управління
сторони
заказника
проектування

1 0 1 2 3м

1:100

ВУЛ. ФЕДОРОВА, 21

Управління
охорони
історичного
середовища

Центр міської історії
Center for Urban History

Каса з вул. Т. Федорова

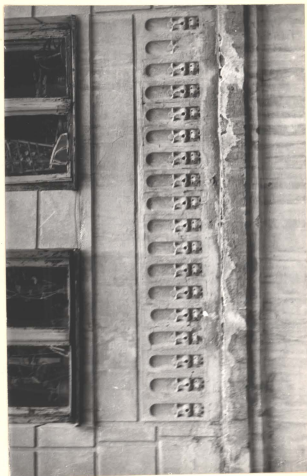

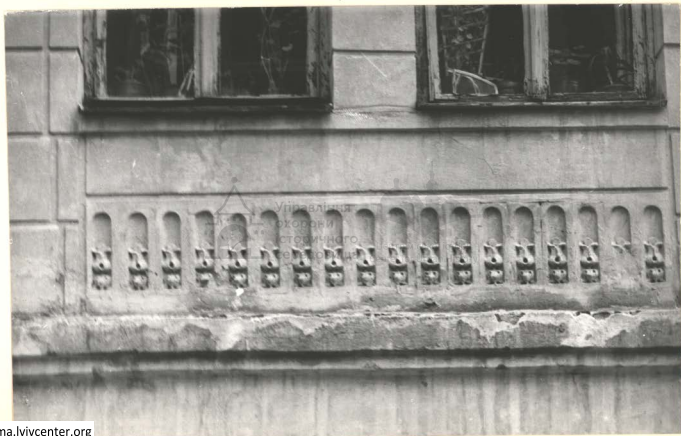
Управління
охорони
історичного
середовища

Центр міської історії
Center for Urban History

Фрагменти декоративного оздоблення
дверного поверху

Управління
охорони
історичного
середовища

Центр міської історії
Center for Urban History

Башкир третнього поверху

Управління
охорони
історичного
середовища